

Po pošti prejemam:

za
zelo leto naprej 26 K — h
pol leta 13 —
šestrt 6 — 50
mesec 2 — 30

V upravitelstvu prejemam:

za
zelo leto naprej 20 K — h
pol leta 10 —
šestrt 5 —
mesec 1 — 70

Na pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENEK

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravitelstvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopis se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niskih ulicah št. 2, I, 17.

Izhajava vsak dan izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 232.

V Ljubljani, v četrtek, 9. oktobra 1902.

Letnik XXX.

Galikanska politika.

Francoska vlada je sklenila, da se parlamentu končajo politične dne 14. oktobra. Določila je tudi gradivo, ki ga predloži zbornici, ter interpelacije, na katere hoče odgovorjati. Med temi interpelacijami bodo v prvi vrsti one, ki se tičejo kulturnega boja in znanih dogodkov v armadi. Radikalci in socialisti, na katere se opira Combesova vlada, hočejo na skupnem shodu v Lyonu sklepati o svoji nadaljni taktiki.

Sedanja francoska vlada se je zaletela v zagato, iz katere se ne reši, ter v deželo vrgla novo bakljo razpora in sovraštva, ki narodu jemlje moči. Na francoskem je za moča, ki stoji v javnem življenju, skoraj sramota, da je sin za državo zaslužnega očeta, in pregreha proti republiki, ako z vsakim novim ministristvom ne menja svojega prepričanja.

Combes ne razume šale ter hoče zapustiti trajne spomine v francoski zgodovini na svoje framasonstvo. Marki de Noailles, veleposlanik v Berlinu, je nekega lepega jutra dobil migljaj na svoji mizi, naj hitro naredi prostor drugemu. Marki Montebello v Peterburgu ni hotel razumeti migljaja in dobil je višnjevo polo. Combes je dandanes gospod v Franciji, in če je kravji pastir na konju, ga tudi hrt ne vjame.

Polkovnik Saint Rémy je bil prepričanja, da država plačuje armado, ki naj jo brani proti vnanjim sovražnikom in domačim prekucuhom, ne pa preganja domače mirne šolske sestre, ki vzgajajo mladino. Kot kavalir se ni pokoril sramotnemu povelju. Isto bi storil marsikdo drugi. Vojno sodišče pa je jasno dokazalo, da ne gre v ogenj za vlado, ki preganja sorojake, ki niso framasoni.

Kdo pa je Combes, ki si drzne preganjati poštene ljudi, kakor svoj čas krvoločni Barras? Mož, ki so ga barantači posadili na konja. In kdo sta Pelletan in André, ki kot diletanta ali frondérja sramotita francoski narod pred svetom s svojimi govori ob šampanju? To so duševni otroci onih Jakobincev, ki so koncem 18. stoletja kot Neroni slavili orgije na kulturnih razvalinah zapeljanega in teptanega naroda. Z ozirom na te razmere v Franciji in osobito na preganjanje slabotnih žensk, ki domovini vzgajajo zveste in verne državljane, veljajo i da-

nes besede Chateaubriandove: »Za človeštvo ni brez koristi, ako se posamezniki žrtvujejo za svoje prepričanje. Dobro je, ako se kdo daruje za svoja načela. Ti so protitežje brutalni sili ter glasni protesti zatiranih proti krivici. Da, navzlic vsej medeni svobodi v Franciji bujno cvete kruti despotizem.

Čudno, ravno francoski katoliki so znani kot radodarni, usmiljeni in požrtvovalni, a so v politiki popolne ničle. Zakaj to? Ker v političnem oziru na francoskem katolikov ni, ampak so le priveski in primeski raznih strank. To je stara galikanska politika od Ludovika XIV. do današnjih dni, ki loči vero od politike in duhovniku šteje v največjo pregreho proti državi, ako hoče tudi v politiki govoriti z isto pravico, kakor drugi državljani.

V francoski zbornici sta bila k večjemu po dva duhovnika kot glas vpijočega v puščavi. To je francoska politična šola, izročilo iz onega »velikega stoletja«, ko je v ime Burbonov vladal Richelieu. To pa je ravno vzrok, da katoliška stranka v Franciji, dasi ogromna po številu, nima v javnosti nobenega vpliva, da se vrsté na krmilu države fronderji in šarlatani in da francoski narod v svetovni politiki nima one veljave, ki bi jo povsem zaslužil. Včasih so francoski kralji vladali absolutno, in vendar so mogli celo nižji uradniki opozarjati svojega vladarja in njegove svetovalce na razne napake in zmote. Danes pa, ko se mora francoski mogotec na vladnem krmilu le slučajno ali zakulisni intrigi zahvaliti, da časniki imenujejo njegovo ime, mora prefekt na deželi delati kot mrtev stroj na povelje višjega mandarina. Dokaza temu sta tudi bulanžizem in dreyfusijada. Kdo pa goni ta stroj, ki mori vest ter izpodkopa vsako avtoriteto? To je framasonstvo v zvezi z židovstvom, ki je na krmilu ter smrtno sovraži vero in cerkev. Pasivna pokorščina večine katoliškega prebivalstva pa je vzrok, da se v Franciji zopet pripravlja nova, pretresujoča drama. Vse vojaške, upravne in sodne oblasti delujejo proti Franciji, njeni svobodi, njeni veri, njenim praviim idejam in njenemu zgodovinskemu poklicu. V imenu domovine ti novodobni tirani zahtevajo, naj častniki in stariši svoje sestre in hčere tirajo na morišče. V imenu svobode mečejo na cesto moče, ki ne prisegajo na zastavo

liberalizma, ki je sad one revolucije, ki je gazila v krvi svojih žrtv. Zločinci sedé na visokih mestih, časniki očitajo ministrom, generalom, uradnikom in sodnikom razne sleparije, veleizdajo. Wilton, Panama, Dreyfus, Humbert označujejo francoske razmere v pravi luči. Povsod korupcija in propad. Kdo naj zbere moči ter stare lidri glavo? To more le mož jeklene volje in plemenitega srca, ki duje in umeje klice zatiranega ljudstva.

Državni zbor sklican.

Včeraj popoldne, kot smo sporočili, se je vrnil na Dunaju ministerski svet, ki se je mej drugim posvetoval o pripravah za sklicanje državnega zbora. Sklenilo se je predvsem, da se vrši prva otvoritvena seja državnega zbora v četrtek, 16. oktobra. Dotični cesarjev odlok pričóhi jutrišnja uradna »Wiener Zeitzg.« Večjih predlog vlada ne namerava predložiti v prvih dneh zasedanja. Nekaj časa se bo porabilo za že naznanjene nujne predloge ter za rešitev manjših stvari, ki so preostale iz zadnjega zasedanja; vkljub temu se pa sme trditi, da vlada ne bo dolgo odlašala s predložitvijo državnega proračuna za bodoče leto. O predložitvi nagodbe kajpada sedaj še ne more biti nobenega govora, ker se vladi še sami ništa sporazumeli o tem vprašanju ter se sploh ne ve, kdaj se tozadavni dogovori nadaljujejo. Nekateri sodijo, da se porabi v to svrhu čas med 10. in 15. oktobrom, v katerem času preneha z ravno pričetim delom ogrski drž. zbor. A tudi v poslanski zbornici še ni vse pripravljeno, ker se razgovori o podlagi za nagodbeno obravnavo, o češko-nemški spravi, niti niso pričeli in, kakor trdijo najnovejša poročila, dotični češki ozir. nemški zaupniki niti niso dobili potrebnih povabil. Sodi se sicer, da se prično ti dogovori koncem prihodnjega tedna, torej bržkone še le po sestanku drž. zbora. Iz tega sledi, da se poslanska zbornica ne bo pečala v prvih dneh z nikakimi važnejšimi zadevami.

Vihar v ogrski zbornici.

Ogrska poslanska zbornica je imela včeraj svojo prvo sejo v drugem zasedanju. Poslanci so se že zbrali v novem parlamentarnem poslopju, ki pa kaže že sedaj na raznih mesih velike razpoke. Kot se nam je včeraj sporočilo, so povzročili Košutovci

takoj v tej prvi seji velik škandal ter napadali vse od krone do zadnjega ministra. Povod razgrajanju so bila, kot je navajal Barabas, naslednja dejstva: »Predčasno« zaključenje prvega zasedanja, da se parlament ni mogel oficijelno udeležiti Košutovega slavlja; sklicanje druge sesije v dan 6. okt., spominski dan Košutovcev, ko so padli »mučeniki« v Aradu; dejstvo, da se ni vršila prva seja takoj omenjeni dan, marveč šele 8. okt., »popustljivost« ogrske vlade v nagodbenem vprašanju ter »vmešavanje« krone v to zadevo. Obenem je Barabas izjavil, da bodo Košutovci z vso silo pobijali predloženo nagodbo. — Mej tem je vladal v zbornici tolik hrup, da je ministerski predsednik Szell le z največjo težavo mogel priti do besede. Pojasnil je točko za točko, posebno odločno je zavrnil domnevanje glede vmešavanja krone v nagodbene razprave, ter glede Košutovega slavlja izjavil, da sicer priznava velike zasluge Košutove, a vlada se ni hotela vdeležiti slavlja, ker je Košut do zadnjega vzdih zagovarjal nauk o nezedinjenju Ogrske s Habsburžani ter se s tem postavljaj v nasprotje z ustavo in pragmatično sankcijo. — Prihodnja seja ogrske zbornice je danes.

Ubogi petrolejski baroni!

Poljsko časopisje ve poročati, da je ministerski predsednik Koerber povodom zadnjih pogajanj z ogrskimi ministri privolil, da se zniža carina na petrolej. Z ozirom na to dejstvo svetuje »Głos Narodu« poljskemu klubu, naj tega pogubonosnega udarca na petrolejsko industrijo ne prenese mirno, marveč naj zahteva od Koerberja enakovrednih koncesij materialne narave. V nasprotnem slučaju naj pa klub glasuje proti nagodbi z Ogrsko, ker bi se z njo iztislil iz uboge gališke dežele zadnji vinar. — No, poljski klub bo gotovo dobil od vlade, kakoli bo zahteval za svoje ljudi, pripomniti pa treba, da bi se z znižanjem carine storilo le konec brezvestnemu počenjanju židovskih in grofovskih rafinerjev v Galiciji.

Eisenkolb potrebuje imunitete.

Znani državni poslanec dr. Eisenkolb dementira torej poročilo raznih listov, da namerava odložiti svoj državnozbornski mandat. Temu se pač nihče ne čudi. Nihče drugi v sedanjih razmerah ne potrebuje bolj poslaniške imunitete, kakor ravno ta proždri-

LISTEK.

Oporoka.

(Konec.)

Par dni pred smrtjo mi je dal zopet neko knjigo. Takrat je že čutil bolezen in roka se mu je nekoliko tresla. Jaz sem to takoj opazil, ker sem zmirom oprezoval na taka malenkostna, zame ugodna znamenja.

„Moja zadnja knjiga“, je rekel, „moje zadnje delo.“ In če se ne motim, mu je zdrknila solza po velem obličju. Roka se mu je še bolj tresla, ko mi je podajal knjigo. Potem se je zopet umiril.

Tega se zato tako dobro spominjam, ker sem vse to doma pripovedoval materi, da bi jo nekoliko razveselil.

„Vzemi knjigo in beri jo. To je moje zadnje delo. Zapisal sem ti vse svoje premoženje. Dobro je porabi“, mi je rekel stric.

Ko sem ga kmalu potem zopet obiskal,

je že ležal bolan na smrt. Bil je že zelo slab in takoj me je vprašal, če sem že kaj bral knjigo, ki mi jo je bil zadnjič dal.

„Celo noč sem jo bral, tako je lepa“, mu odgovorim, da bi ga razveselil. „To je Vaše najboljšo delo!“

Nasmehljaj se je in mi skušal podati desnico. „Najboljša knjiga izmed vseh“ mu pravim še enkrat, toda on ni več odgovoril. Zunaj sem slišal postrežnico, ki se je menda smejala moji pohvali, in hotel sem se tiho odstraniti od strica, da bi se razgovarjal z dekletom. Toda ko ga pogledam, vidim, da je že mrtev. Blag smehljaj mu je igral na velem obličju.

Mojega strica ni bilo več...

Lahko si mislite, da sva z materjo oskrbela spodoben pogreb. Po pogrebu smo takoj začeli stikati za oporoko. Vprašali smo postrežnico, ki je bila kot priča podpisala neko oporoko. „Na čisto navadnem papirju, na polovici pole je bila napisana in sicer jako kratko“, je rekla, — „dober mesec bo tega.“

Druga priča je bil vrtnar in ta je ravno tako povedal.

Povsod smo iskali: Po omarah, v zidu, razbili smo pisalno mizo, — a vse zastonj. Oporoke ni bilo in je ni bile. Nazadnje pri-nese neki advokat nekakšno oporoko, ki jo je bil stric napravil že pred nekaj leti, ko se je bil enkrat sprl z mojo materjo. V tej oporoki je zapisal stric vse svoje premoženje sinu svojega bratrance. Druge oporoke ni bilo nikjer dobiti.

Mož s steklenim očesom preneha govoriti.

„Jaz sem mislil!“ —

„Takoj“, odgovori mož. „Oporoka je bila razglašena, in ta nepridiprav je pograbil vse premoženje. No, saj imel ga ni dolgo. Igral in pil je toliko časa, da je zapravil ves denar.“

Zame so se začeli pasji dnevi. Kajti naučil se nisem družega, kakor čakati na dedščino. Vse svoje načrte sem zidal nanjo. Jako slabo se mi je godilo in vse sem prodal, kar sem imel, da sem le izkupil nekaj denarja.

Nedavno sem nekaj pograbil in začel sem iskati po sobi. Pri tem sem prišel do kupa debelih knjig, ki mi jih je bil zapustil stric. Stricu sem moral obljubiti, da se ne bom nikdar ločil od njih. In to obljubo sem tudi lahko držal. Kupiti bi jih tako nikdo ne hotel, še kaka branjevka ne, da bi zavijala maslo vanje. Ko sem torej prišel do tega kupa knjig, sem se razjaril in jih razmetaj z nogo po vseh kotih. Ena je sfrčala posebno visoko v zrak in iz nje je padla — oporoka. Stric mi jo je bil dal v svoji zadnji knjigi.

Počasi zmaje mož z glavo in pravi: „Knjige nisem nikoli odprl. Kdo bi tu notri slutil oporoko? Stric tudi ni imel nikakega namena s tem, da je djal oporoko v to knjigo. Mislim, da bom šel jaz lepo domov in to preklicano knjigo prebral. To Vam je ravno dokaz, kako slabo sva se razumela.“

No, pogled njegovega zdravega očesa je pa mogel razumeti vsak. Tudi jaz sem ga razumel. Naročil sem še en kozarec vina zanj.

movec, ki bi bil sicer vsak hip v nevarnosti, da ga radi hujekajočih nastopov pozovejo na odgovor. Njegov organ „Alld. Corr.“ je pa še toliko naiven, da potrjuje brez ovinkov to misel in pravi: »Jasno je vsakemu poznavalcu avstrijskih razmer, da potrebuje ravno prvoboritelj za »Los von Rome«-gibanje bolj kot vsak drugi varstva poslaniške imunitete. Naravno! Poleg tega bo pa v dobi parlamentarnega zasedanja za svoje delo še plačan z 20 K na dan.

Cesar Viljem ne sprejme burskih generalov.

Prvotno na 17. okt. določenega vsprejem burskih generalov pri nemškem cesarju ne bo. Kot smo že omenili, je nemška vlada na pritisk angleškega zastopnika zahtevala, da se burski generali povodom bivanja na nemških tleh izogibajo vsake protiangelske demonstracije in da se oglase pri cesarju posredovanjem angleškega poslanika. Ta dva pogoja je general Dewet izprva vsprejel v ime svojih tovarišev, potem je pa, kakor se javlja 6. t. m. iz Haaga, to svojo izjavo preklical. Generali so sedaj izjavili, da obiščejo nemškega cesarja le v tem slučaju, če jih cesar povabi k sebi. S tem je zadeva rešena v negativnem smislu. — Kakor se vidi, generali sploh niso kdove kaj pričakovali od audience pri cesarju in torej tudi nanjo ne reflektirajo. — Značilna je v tem oziru tudi vest nekega lista, ki piše, da generali sami niti niso zaprosili audience, marveč so jim jo vbili v glavo berlinski dvorni krogi.

Iz brzojavk.

Ogri zvišajo železniški tarif. »Pester Lloyd« javlja, da namerava ogrska vlada zvišati postavke za prevažanje blaga izveniši žito, moko in les za 5 odstotkov. Zvišanje se neki uveljavi že s prihodnjim letom. — Spravne konference. Češki listi poročajo, da se je pri včerajšnjem ministerskem svetu sklenil čas za pravna pogajanja ter se povabila ministerskega predsednika danes razpošljejo. Najprej pridejo na vrsto češki in nemški zastupniki, potem pa zastopniki drugih kronovin. — Španski parlament se snide 20 oktob. — Obsedno stanje za Barcelno odpravljeno. Ministerski svet je sklenil, da se odpravi obsedno stanje. Dotični dekret bo podpisal kralj morda že danes. — Nagodbeni dogovor. Glasom poročila nekega dunaj. lista sta se vladi sporazumeli o naslednjih določbah: 1. Bađeni-Banffyjeva nagodba ostane v veljavi do konca 1904. 2. Carinski tarif mora biti parlamentarno rešen do konca 1. 1903, nagodba pa do konca 1. 1904. 3. Pogodbe z zunanjimi državami se molče podaljšajo do konca 1. 1904. Odpovedati jih je šele 31. dec. 1903. Nagodba stopi v veljavo 1. jan. 1905 in se razteza do 31. dec. 1912. — Danska posestva v vzhodni Indiji kupijo severoameriške zvezne države za 20 milij. kron.

Paternostov samoumor. — Nesrečna žrtva.

Iz Trsta, 8. oktobra.

Dragotin Paternost je končal svoje mlado življenje. Tudi njegovo življenje nam je priča tržaških razmer. Kdor je bil pred leti v Trstu, spoznal se je gotovo s simpatičnim Paternostom.

Poglejmo torej, kaj piše tržaški »Sole« o njem: »Mož, ki je včeraj končal svoje življenje še le v 35. letu, ima za sabo celo zgodovino trpljenja in plemenitega požrtvovanja: on je žrtva onih, ki bi bili morali poskrbeti, da bi bil srečen. Karl Paternost je bil skozi 8 let pri listu »Il Piccolo« kot stenograf za nemški in laški jezik, kakor tudi prelagatelj, ob enem je bil tudi revident pri c. kr. finančni direkciji. (Od 9. ure zjutraj do 3. ure popoldne je bil v uradu, od 4. ure popoldne do 4. ure zjutraj pa v uredništvu »Piccola« — taka delavnost se ne najde vedno! Op. poroč.) Ko je bil »Piccolo« še v slabih vodah, bil mu je Paternost glavna podpora, in če se je list razvil in če je njegov gospodar obogatel, bila je to zasluga in prvi vrsti Paternosta. S kako hvaležnostjo mu je žid to poplačal, videli bomo kmalu.

Dragotin Paternost ni imel dobre matere. Vsa polna dolgov, radi katerih bi bila utegnila biti zaprta, zatekla se je k sinu, da bi jo rešil, in sin je žrtvoval svojo eksistenco, da bi z njo pokrtil materino sramoto.

Prevzel je vse materine dolžnike, podpisoval je menjice, in prevzel si je ubogi mučenik tako delo, kakoršnega ne bi mogli opravljati tri moči. Paternost bi bil gotovo vse poplačal vso svojo neutrudnega delovanja, ko bi ne bil prišel v neusmiljene roke. Odvetnik Battistella mu je zaplenil plačo pri »Piccolu« in plačo v uradu. A Paternost je vseeno vstrajal, in dasi je moral vzdržati družino z ženo in dvema otrokoma, vendar ni obupal, ker je vedno upal, da izplača z neumornim delom dolgove. A druga nesreča je prišla, radi katere si je re-vež končal svoje življenje.

Dr. Prezioso (laški podanik in žid), glavni »Piccolov« urednik, sovražil je Paternosta, ker je bil drugačnega političnega prepričanja, nego so drugi »Piccolovi« židovski uredniki. Žid dr. Prezioso je pozabil, da je bilo Paternostovo delovanje skozi 8 let listu velikanske koristi, in storil je pri lastniku židu Mayerju vse mogoče, da bi bil sprejel laškega cenejšega stenografa. Tako grdo je delal dr. Prezioso s Paternostom, dokler se ni ta po večnem trpinčenju sam odpovedal službi pri »Piccolu«. Tako je izgubil to plačo (120 gld. na mesec) in ves materin dolg je bil prenešen na njegovo plačo pri finanči. Užaljen do dna duše po nehvaležnosti »Piccolijevega« lastnika in ravnanja dr. Preziosse, postal je ubogi Paternost ves potrt.

V torek ob pol 11. uri končal si je v uradu s samokresom življenje.

Na pisalni mizi je pustil devet pisem. Samokres, s katerim se je usmrtil, zapustil je dr. Preziosu.

Mati je bila tudi dosegla, da jej je moral Paternost plačevati 12 gld. mesečno.

Nismo napisali tega, da bi hoteli opravičevati morda Paternostov samoumor. Stori-li smo to edino le radi tega, da pokažemo, kake so žide, in da pokažemo, kako laški podaniki »regnicoli« jemljejo našim ljudem povod za sluzek. Ko bi bil lastnik žid Mayer imel le najmanjše znamenje hvaležnosti do Paternosta, ko bi naše oblasti poskrbele, da bi to vedno in vedno romanje v Trst laških podanikov vendar bilo že enkrat prenehalo, danes ne bi bilo govora o tem žalostnem dogodku, ki je napravil po Trstu veliko senzacijo.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 9. oktobra.

»Edinost« nas prireja zaradi izraza, da »deluje v shizmatični tendenci za prehodno obliko pravoslavja«. Pozivlja nas, naj to preklidemo. Mi odgovarjamo na to kratko. Članek v »Edinosti«, o katerem smo govorili, je spisal g. Podgornik. Ta je svojo tendenco jasno razvil v »Slavjanskem Veku« 1901. št. 13. Tam pravi: »Protestantizem, starokatolicizem in glagolsko bogoslužje so za zapadne Slovence le palijativna sredstva ob okolnostih, v katerih bi ne bilo možno doseči boljšega, tu dokazovanega«. (Str. 13.) G. Podgornik stavi tu glagolsko bogoslužje paralelno poleg protestantizma in starokatolicizma. Kaj pa je ono »boljše«, na kar misli g. Podgornik, je tudi povedal: »Proti pravoslavju bi postopali obe oblasti (cerkvena in politična) ... Drugač bi utegnule postopati politične in tudi cerkvene oblasti ob vprašanju eventualnega prestopa zapadnih Slovanov k uni-ji z Rimom. (Str. 10.) Tu se torej označuje »unija« res le kot palijativno sredstvo. Taka tendenca je pa shizmatična, kajti bistvo shizme obstoji ravno v tem, da se nacionalni ali politični motivi stavijo nad katoliške načelo cerkvene edinosti. Mi mislimo, da je tendenca g. Podgornika v »Edinosti« ista, kakor v »Slavjanskem Veku«, ker pripisujemo g. Podgorniku enotno naziranje. Mi priporočamo to stvar »Edinosti« sploh v temeljitejši studij.

Spomenik škofu Šterku. Brat pokojnega tržaškega škofa Šterka je pri kiparju Rendiču naročil nagrobni spomenik za grob škofa Šterka v jugoslovanskem slogu. Spomenik bo odkrit o Vseh svetih.

Romarjem na Sv. goro naznanjamo, da morajo biti na tukajšnjem južnem kolo-dvoru v soboto zvečer točno ob 10. uri. Do danes še ni prišel iz Dunaja natančni vozni red, a romarji, ki vstopijo južno od Ljubljane, lahko približno izračunajo, kedaj pride vlak na posamezne postaje. Iz Ljubljane se odpelje v soboto zvečer točno ob 11. uri. Vozni listki se bodo v soboto zvečer prodajali za udeležnike, ki vstopijo v Ljubljani, le do 1/4 na 11. uro zvečer. Vožnja velja iz Ljubljane do Gorice za tja in nazaj v III. razredu samo

6 kron 27 vinarjev, v II. razredu pa 9 kron 40 vin. Služba božja na Sv. Gorici se prične v nedeljo ob 10. uri dopoldne. Cerkevno propoved bode imel dr. Krek. Romarji naj natančno pazijo na to, da se posebni vlak odpelje iz Gorice nazaj proti Ljubljani v nedeljo ob 8. uri 45 min. zvečer, ker je povratek dovoljen z znižano volno ceno samo s posebnim vlakom. Vsem romarjem naj se to naznani! — Oaim romarjem, ki bi želeli zajutrkovati v Gorici, priporočamo novo edino slovensko kavarno »Central« g. F. Pečenko, na Travniku tik cerkve sv. Ignacija, kjer je na razpolago »Slovenec« in drugi naši listi.

Osmina po umrlem č. g. dekanu Andreju Drobniču bo prihodnji torek ob 9. uri v farni cerkvi na Blokah.

Imenovanji. Provizornim učiteljem na ljudski šoli v Postojni je imenovan absol. učit. kandidat g. Fran Silvester. Za učiteljico v Ptujju je imenovana gospodična J. Rossmann.

K proslavi jubileja sv. očeta v Radovljici dodajamo še to, da je bila iz Kranjske gore poleg imenovanega vojniško-veteranskega društva za zastavo po deputaciji v uniformi zastopana tudi mladeniška Marijina družba s svojo lepo zastavo kakor tudi občinski zastop po odborniku Alojziju Petermanu.

Zaslepljenost. Občini Crešnjevc in Vrhloga na Štajerskem sta sklenili, da bode v četrtem in petem razredu ondotnih ljudskih šol nemški učni jezik. V Črešnjevcih gospodari znani Kresnik, ki bo pri prihodnjih volitvah nemškutarski kandidat.

Iz Št. Petra na Krasu se nam piše: Naš č. g. kurat je dobro znan kot unet duhovnik in delaven prijatelj našega ljudstva. Zato je seveda na potu liberalcem, ki ga obirajo v »Slov. Narodu«. Tako so raztrosili laž, da ni hotel nekega otroka krstiti. »Narodov« dopisnik je bil gotovo »ginjen«, ko je to napisal iz same »ljubezni« do duhovskega stanu. Dopisnik naj se v bodoče prepriča o stvareh, ki so mu neznane, da ne bo klatil budalostij.

Na lovu se mudi na Gorenjskem Oton knez Windischgrätz.

Ilirija probujena. »Slavjanski Vek« objavlja to Vodnikovo himno v ruskem prevodu N. Noviča.

Umrli je v Gorici nenadoma kontreadmiral Viljem Ulrick; v Knežaku je umrl g. Viktor Ces, bivši c. kr. davčni oficijal v Radovljici; v Ljubljani je umrla gospa Ana Hitti, rojena Kocmur. — Nagloma je umrl Josip Bregant, posestnik v Stražiščah na Goriškem.

V Mariboru je umrl c. kr. finančni komisar gosp. Andrej Schantl. — Bralno in pevsko društvo »Maribor« priredi v mariborskem »Narodnem Domu« dne 12. t. m. predstavo narodne igre »Brat Martin«. — Dr. Edi Glantschnigg se je menda izjavil, da ne sprejme več kandidature. — V mestnem parku v Mariboru so postavili vodnjak.

Operni pevec Naval Pogačnik se je odločil, da gostuje na češkem narodnem gledališču še prihodnjo soboto in nedeljo. Gledališče bode tudi to pot razprodano.

V Logatcu je dne 6. t. m. umrl, kakor smo že omenili, posestnik gosp. Franc Gerdadovnik po dolgi in mučni bolezni, pre-viden z sv. zakramenti za umirajočce. Zapustil je 8000 gld., da se ustanovi župnija pri sv. Nikolaju v Dolenjem Logatcu. Iz hvaležnosti so se udeležili pogreba šolska mladina, občinski odbor in gasilno društvo. Bog bodi plačnik blagemu dobrotniku.

K protialkoholnemu vprašanju. Prijatelj tega gibanja nam piše: V pravilih našega društva zoper pijančevanje mora biti tudi paragraf, da ima društvo namen in dolžnost, tudina vlado apelirati in jo pozivati na boj zoper alkoholizem. Nekako tako, kakor n. pr. društvo za varstvo živali dela peticije, opozarja vladne organe na prestopke. Kar je posameznikom težavno in tudi zoperno, lažje stori društvo, ki ima v svojih pravilih ta namen izražen. Tako n. pr. bi naše društvo lahko naredilo peticijo na vlado, da prepriča take zlorabe alkohola, ki se godijo pri dražbah. Pred kratkim

je neki znani H. iz V. L. razprodal na dražbi grajščino Z. Kar gnusno je bilo, kako so ljudi nalivali s šnopsom in vinom, da so natrkani bolj z veseljem dražili. Kar ležali so nekateri po tleh. Ker je razprodal ta človek že veliko grajščin na Kranjskem, se to gotovo ni prvič zgodilo. Ko je neki M. iz Z. razprodal grajščino K., se je ravno tako godilo. H., oziroma njegov pomočnik, se je pa še norca delal iz neumnih kmetov, n. pr.: »Na-te, oča, cigaro, tako drage cigare še niste kadili!« Seveda ne, ker je re-vež, ganjen od tako velike prijaznosti go-spodove, še nekaj forintov primaknil. Dru-gega, ki je komaj na nogah stal in njivo licitiral, je vprašal: »Saj niste pijani, oča? Veste, kaj kupujete?« »O, nisem pijan, go-spod, le naj zapišejo njivo meni.« In ko se je streznil, je mislil, da je njivo kupil za 800 gld., pa jo je dražil že 1200 gld. — Naše društvo naj bi imelo dolžnost in pravo, nastopiti zoper take goljufive mane-vre. Ravno tako naj bi društvo pazilo, se li že dane postavbe zoper pijančevanje izpolnjujejo ali ne, in naj bi posebno kričeče ali splošne pre-stopke zoper že izdane take postavbe vladi naznanilo in zahtevalo, da se vsaj izvršujejo. — Tako naš prijatelj. Hvala mu za dober svet! Kdor ima še kako dobro misel v tem oziru, prosimo, naj jo prijavi našemu ali »Domoljuba« uredništvu, da se po možnosti oziramo nanjo pri sestavi pravil. Hvalo Bogu, razumevanje, zanimanje in simpatije za naše gibanje očitno rastejo. Saj je tudi potrebno. Od našega shoda — tri tedne tega — sta v našem listu objavljena že dva slučaja nagle nesrečne smrti pijancev. To-rej na noge za v boj proti tej nesrečni strasti!

V ladijetesalnici v Trstu, ali kakor jej »Sole« pravi, v »ladijetesalnici smrti« izgotovili so dosedaj 341 ladij in sicer voj-nih, trgovinskih avstrijskih, kakor tudi za tuje države. Sedaj gradé zopet novo vojno ladijo za našo vojno mornarico, kateri pa niso dali še imena. Ta nova vojna ladija bode nosila 10.600 tonelat, dolga bo 124 m in široka 22 m; na ladiji bo 48 topov in motor močan 14.000 konjskih moči; njena hitrost bo znašala 19 morskih milj v eni uri. Na onem prostoru, kjer so delali vojno ladijo »Babenbeg«, katero so spustili v so-boto v morje, delali bodo zopet neko drugo vojno ladijo, ki bo popolnoma enaka zgorej popisani.

Architektonicky Obzor«, glasilo čeških arhitektov, prinaša v zadnji številki slike in načrte zgradbe c. kr. založbe šol-skih knjig, katere je zidal c. kr. dvorni svet-nik Šuklje. Načrte je naredil arhitekt Viktor Beneš. Stavba je zidana v praškem baroku. Jako zanimiva je tiskarna, zgrajena z najnovejšimi tehničnimi pridobitvami.

Nagla smrt. Mrtvega so našli v so-boto zvečer 35letnega samskega posestnika Jan. Anelja z Dovjega. Šel je grabit listje, a ker se zvečer ni vrnil domov, sta ga šli mati in sestra iskat ter ga našli mrtvega pod neko jelšo.

Nova pot na Grmado. Sloven-sko planinsko društvo otvori v nedeljo, dne 12. okt. svojo novo pot na Grmado in ravnokar izgotov-ljeno zavetišče na vrhu Grmade. Odhod iz Ljubljane bode z jutra-njim vlakom do postaje v Medvodah; odhod od postaje ob polu osmih; na Sv. Katarini bode sv. maša in zajutrek v gostilni pri Dobnikarju (»Turistu«), odhod na Grmado okoli 11. ure dopoldne, otvoritev na vrhu Grmade okoli 1. ure popoldne; povratek preko Sv. Kata-rine, Babjega dola do St. Vida (pot je na novo zaznamovana po »Slov. plan. društvu«). Za jedi in pijačo bode preskrbljeno. Gr-mada 900 m. visoka, interesantna, precej skalnata gora je najlepši vrh sku-pine dolomitov pri Polhovem gradu in slovi osobito radi krasnega, razsežnega razgleda ter planinske flore. Priznana je kot lahka, toda najbolj zanimiv izlet v ljubljanski oko-lici. K otvoritvi se vabijo vsi prijatelji planinstva in pri-rode.

Narodni dom v Trstu. Piše se nam: Pred par dnevi so šli zadnji najem-niki iz hiše, kjer bo stal »Narodni dom«. Slavni laški magistrat je imel nastanjene v

stari hiši ognjegase in plačeval je slovenski hranilnici stanarino. V ponedeljek so že prišli s podiranjem stare hiše. V dveh letih bo že stala nova palača, katere se ne veselijo samo tržaški Slovenci, temveč Slovenci vseh pokrajin naše mile domovine. Pripravljamo se vsi na slavnostno otvoritev »Narodnega doma« v Trstu. Poskrbimo vsi, da ta dan ne bo samo slovenski praznik, temveč slovanski. Če storimo vsi vsak svojo dolžnost, praznovali bomo v Trstu slovanski dan, ki da naši junaški predstavi na Jadranski obali novo moč, da zmagonosno priboji za slovanstvo tako važno pozicijo.

Služba pisarja je oddati pri sodišču na Brdu.

Semenj v Črnomlju. Letošnji »šimanski« veliki semenj bo v Črnomlju dne 4. novembra 1902.

Mestno gospodarstvo v Celju. V zadnji seji občinskega sveta mesta Celje so mestni očetje za šulterajsko šolo v Šoštanju dovolili 500 K podpore. Tako se zapravlja denar mestnih davkoplačevalcev; mesto je vse v dolgovi, beračija pa na vseh koncih in krajih.

Zagrebski hrvatski trgovci so pričeli agitacijo, katera gre za tem, da se odpovedo vsaki odškodnini, katero so zahtevali za škodo prigodom pretisrbskih demonstracij.

Ljubljanske novice.

Domovinsko pravico v Ljubljani so v seji občinskega sveta dne 7. t. m. dobili: Ahčin Fran, uradnik dežel. naklade; Anžič Ivan, tesarski pomočnik; Bajc Marija, hišnica; Ban Viktorija, sedlarjeva vdova; Beseč Mihael Franc, želez. strojevodja; Binder Karol, mizarski mojster; Blažir Miha, hišni sluga v semenišču; Bolte Gašpar, izdelovalec sodavice; Brajar Alojzij, delavec v predilnici; Brajar Marija, vžitarica; Bratož Vid, posestnik; Bukowitz Ivan, dež. vratar; Burgštalcr Marijana, delavka v tobačni tovarni; Ceglar Bernard, posestnik; Cerar Matija, Cvar Marjeta, vdova delavca; Debeljak Neža, kuharica; Dtinger Gregor, kurjač južne železnice; Dobravec Helena, dekla; Drogenik Matevž, želez. strojevodja; Franovič Friderika, delavka v tobačni tovarni; Franc Adam, sprevodnik v pok.; Gaber Jernej, mestni delavec; Gaberšek Lovrenc, postrešček; Goršič Ivan, delavec; Gostinčar Helena, delavka v tob. tovarni; Graiser Janez, trafikant in branjevec; Gril Ivan, šolski sluga; Guzelj Peter, hišni oskrbnik v gluhonemnici; Hauptman Jožef, delavec; Hočevan Marija, šivilja; Indof Marjeta, dekla; Jager Ivana, delavka v tob. tovarni; Japelj Karol, mizarski pomočnik; Jarc Franciška, dekla; Jerovski Marjeta, kramarica; Kadunc Jožef, postrešček; Kalnus Francišek, pečarski mojster in posestnik; Kastelic Jera, dekla; Kaučič Jera, kuharica; Keber Marija, starejša, postrežnica; Keber Marija, mlajša, postrežnica; Keržin Marija, hišna posestnica; Kodran Valentin, delavec; Kotar Marjeta, dekla; Kramar Marija, posestnica; Krek Anton, gostilničar; Kurnik Anton, nadsprevodnik; Kurnik Neža, dekla; Ladika Matija, krojaški mojster; Lampe Marija, želez. paznika vdova; Lavrič Marija, dekla; Laznik Franciška, branjevka; Lekan Francišek, mizar; Lekan Ivan, kavarnar; Lenčič Ana, dekla; Lipovec Jera, posestnica; Lisjak Andrej, gostilničar; Ložar Valentin, posestnik in kramar; Lukanc Jera, kuharica; Mazi Franciška, postrežnica; Mikolič Lucija, postrežnica; Mrak Ivan, čevljar; Mrak Marija, postreščkova vdova; Novak Stanislav, delavec; Oblak Silvester, paznik v prisljni delavnici; Orehek Albin, pomožni uradnik pri dež. hranilnici; Omahen Marija, kuharica; Pančur Anton, krojaški pomočnik; Pavlin Jakob, postiljon; Pečar Jožef, dninar; Pečnik Marija, kramarica; Peterca Helena, dninarica; Pindur Andrej, delavec; Plankar Bernard, delavec; Polc Jakob, krojaški pomočnik; Prek Janez, hlapec; Raunak Zofija, postrežnica; Ravnikar Matevž, mlajši, izvošček; Rebolj Ivan, hišni posest.; Reiser Anton, krojaški mojster; Rodič Ivan, vpojonec; Rotter Terezija, postrežnica; Schuster Emilija, šivilja; Sirkni Jožefa, dekla; Sollinger Jožef, stavbni risar; Spinar Gabri-jela Marija Friderika, zasebnica (majorjeva hči); Spinar Karol, c. in kr. major v pok.; Stipič Peter, zakupnik gostilne; Svetek Anton, delavec v tob. tovarni; Santel Anton, užitinski paznik; Silar Ivan, želez. uslužbenec v pok.; Škerjan Franciška, vžitarica; Smedic Josip, uslužbenec juž. želez.; Strukelj Marijana, umirovljena delavka tob. tovarne; Tenante Rudolf, trgovec, posestnik in gostilničar; Terelli Terezija, delavka v tob. tovarni; Teršan Helena, delavka v tob. tovarni; Teršan Andrej, posestnik, mesar in gostilničar; Trost Alojzija, dekla; Urban Jera, branjevka; Vertanik Matija, dninar; Voje Miha, delavec na juž. kolodvoru; Vokoun Ludovik, šolski sluga; Zabukovec Anton,

gostilničar; Zabukovec Fran, gostilničar in posestnik; Zadrnik Helena, šivilja; Zajc Marjeta, dekla; Zalar (Saller) Helena Marija, dekla; Zlatinsek Helena, zasebnica; Zor Marija, dekla; Zupan Neža, dekla; Živalič Marijana, dekla; Czermak Ana Marija, vdova, po želez. vratarju.

Zaročil se je tukajšnji trgovec na Marjin-m trgu g. Franc Dolenc z gđ. Marijo Hofbauer. Iskreno čestitamo! V nedeljo na trgovec. Pevsko društvo »Ljubljana« vabi na l. narodno vinsko trgovat, katero priredi dne 12. vinotoka 1902 v sokolovi dvorani »Narodnega doma«. — Vapored: 1. Promenadni koncert. 2. Prihod viničaric, viničarjev, na čelu godba, župan in obč. odbor. 3. Kitica narodnih pesmi, poje zbor viničarjev. 4. Pozdrav župana. 5. Otvoritev trgovat in čitanje občinskih postav. 6. Ples do jutra. Za red skrbeli bodo občinski stražniki in nočni čuvaj. — Vstopnina 30 novčičev. P. n. podporni člani so vstopnine prosti. — Predprodaja ustopnic ie pri gg. F. Cudnu na Mestnem trgu in F. Šešarku v Šelenburgovih ulicah. — Začetek ob pol 8 uri zvečer. — Sodeluje slavna »Ljublj. društvena godba«.

Neprijetna kopeli. Iz Malih čolnarskih ulic na Opekarski cesti se nam poroča: Kako slavn magistat po očetovsko skrbi za ta okraj, da pri novih stavbah zahteva vso modernost, n. pr. tratoar, kaka mora biti ograja itd., na drugi strani pa zanemarija najpotebnejše stvari, je razvidno iz tega, da že 14 dni ni gorela edina svetilnica v imenovani ulici, katera je v primeri dolga, kakor od Vodnika do magistrata. Šele včeraj je po dolgem času zopet služila svojemu namenu. Treba je bilo res dolgo časa za popravljanje. Večkrat se je že naglašalo in prosilo, da bi bila potrebna najmanj še jedna svetilnica in sicer na koncu ulic, ker se ta ulica konča pri Malem grabnu. Kako lahko bi po noči zašel kak voznik, misleč, da pelje cesta naprej, v vodo, kar bi se bilo nedavno kmalu zgodilo, da bi ne bil voznik opozorjen na to. Ta nedostatek se je pokazal zopet v terek zvečer. V tej ulici upejljavo vodovod v novo hišo sloven. del. stavbenega društva. Ni se pa zdelo vredno jamo ograditi in prižgati leščerbo. Zvečer gre domov čevljarški pomočnik Andrej Režek in ne vedoč, da so čez dan kopali in popravljali vodovod, in ker je vladala prava egiptovska tema, se zvrne v jamo napolnjeno z vodo ter se po obrazu precej potolče. Seveda ni bil ravno vesel te neprosto voljne kopeli in da se ni prav laskavo izrazil o magistratu in njegovih napravah, je samo ob sebi umevno. Lahko bi se pa primerila tudi večja nesreča. Ako moramo biti davkoplačevalci magistratu točni pri plačevanju davkov, naj bo tudi magistrat točen do nas.

Krošnjarjeva jeza. Jožef Erker, krošnjar v Slovenski vasi v Kočevskem okraju je prišel včeraj zvečer zelo vinjen na kolo dvor in se je začel prepirati z uradnikom, da mu ni dal voznega listka, da si ga je plačal. Upil in razgrajal je tako, da ga je slednjič policaj aretirat.

Moč vina. Ivan Selan, hlapec pri Francetu Dovču na Pokopališki cesti št. 19, je včeraj v pijanosti padel z voza ter se na desni nogi tako poškodoval, da so ga prepeljali v bolnico.

Zaprli so delavko Marijo Repanšek iz Podhrucke v kamniškem okraju, ker je kradla po mestu kokoši.

Mlad tat. Včeraj popoldne je prišel v prodajalno Friderika Pauerja na sv. Petra cesti št. 50 šolski učenec Ignac Ot, star šele 8 let, in ker ni bilo nobenega v prodajalnici, je izmaknil iz predala 5 kron. Na to je pa priletel šolski učenec R. Kavdič, ki je potem, ko se je tatvina konstatirala, stekel za mladim tatom in ga tudi ujel. Prijeti deček je tajil, da ni ničesar vzel, a to mu ni nič pomagalo, ker se je našel ukraden denar pri njem.

Prizor s trga. Marija Cerar, branjevka na Pogačarjevem trgu, in njen brat Matevž Cerar sta se danes zjutraj na Pogačarjevem trgu sprla in kričala drug na drugega tako glasno, da se je nabralo na trgu vse polno ljudi. Matevž Cerar je zagnal v svojo sestro prazen zabojček za pomaranče. Razdvojil ju je policaj.

Tukajšnja skupina društva avstr. železničnih uradnikov sklicuje za prihod. nedeljo ob 4 uri pop. v Lorberjev hotel »južni kolodvor« shod južno-železničnih uradnikov. Na dnevnem redu so važna stanovska vprašanja in volitev delegatov za shod vseh južno-železničnih uradnikov, ki se vrši dne 19. t. m. v Bruck-u.

Povozen diljak. Dijak, katerega je včeraj povozila električna železnica, ni Petelin, kakor je bilo pomotoma stavljeno, ampak se piše Peterlin in je sin gostilničarja g. Peterlina iz Ribnice.

Na včerajšnji mesečni semenj je bilo prignanih 631 konj in volov, 265 krav in 64 telet. Skupaj 960 glav. Kupčija je bila posebno za govejo živino jako živahna. Kupci so prišli iz Morave, Koroškega in drugih krajev.

Kolo strlo se je včeraj popoldne pri vozu Turkovega hlapca Blaža Kadivec, ko

je vozil na Dunajski cesti po tiru električne železnice. Kolo je prišlo med šine. Voz je obležal na tiru in je bil vesled tega promet na železnici deloma ustavljen.

Naden vajenec. Ivan Habič, vajenec pri urarju Somnitzu na sv. Petra cesti, je šel včeraj zvečer čez Marjin trg v Wolfowe ulice. Pred Lassnikom skočil v njega neki Pavlič, ga sune z orožjem v levo roko in zbeži. Habič ni poznal fanta in misli, da je bil suneč namenjen kakemu drugemu, ne njemu.

Suknjo ukradel je neznan tat delavcu Ivanu Deluki iz barake v Jeranovih ulicah.

Izgubljen cekin. V Lattermannovem drevoredu je bil izgubljen cekin za 20 kron.

Jablana cvete na vrtu hiše slovenskega delavskega stavbinskega društva v Vodmatu.

Tedenski izkaz o zdravstvenem stanju mestne občine ljubljanske od 28. sept. do 4. okt. 1902. Novorojencev 18, mrtvorojencev 3, umrlih 16; med njimi za jetiko 4, vnetjem sopilnih organov 2, za različnimi boleznimi 10; med njimi 3 tuji in iz zavodov 7; za infekcijskimi boleznimi so oboleli, in sicer; za škarkarico 1, vrtico 4.

Izpred sodišča.

Obravnava proti Hinku Sirovatki v Zagrebu.

Urednik glasila neodvisnih hrvaških delavcev, velenadarjeni g. Hinko Sirovatka, je včeraj stal pred zagrebskimi sodniki, obdolžen, da je pri zagrebskih demonstracijah na »sajmištu« demonstrante, predno so se navalili na Dušičevo trgovino, z nagovorom »hujskal« in da je v nagovoru povdarjal, da se Srbom ne sme brez kazni dopustiti nastop proti Hrvatim. Prodajalnice naj se nikar ne opustošijo, ampak odtrgajo naj se samo deske z napisi in razbijajo naj se okna. S tem je, pravi obtožnica, zapeljeval k zlobnemu poškodovanju tuje lastnine.

Z Sirovatko so sedeli na obtožni klopi Hugo Sarioč, magaciner zagrebske akcijske tiskarne, Ivan Snajdhofer, elektrotehnični vajenec, in ključavničar Josip Stipolšek.

Zagovorniki so bili dr. Marijan Derenčin, dr. Harambašić in dr. Hinković.

Obtoženi Hinko Sirovatka pravi, da ni kriv. Na »sajmištu« je zadržal z batinami oboroženo množico, ki je štela do 600 oseb. Nagovoril jo je, da prepreči nasilnosti. V svojem nagovoru je dejal, da je za Hrvate sramotno, z nasilnostmi reagirati na »Srbobrana« razžaljenja, ker se za to dobi druga častnejša pot. Ko je razburjena množica kljub temu se navalila v Vlaško ulico pred prodajalnico Dušičevo in pričela lomiti vrata, dočim je napisno desko že prej razbila, postavil se je pred prodajalnična vrata in je prosil demonstrante, naj opuste nadaljna opustošenja. Da bi pozval množico, naj po bija okna, ni res, ampak nekdo je za njim zavpil: »Tako je i pravo — da se samo skidaju napisi in razbiju prozori.« V izvoščku se je vozil, ker ni hotel, da bi kot urednik in poznana oseba bil prigodom izgrediv na lici mesta, vendar je pa hotel, da kot novinar dobi živo sliko teh izgrediv. Dokazuje tudi, kje je bil na svojih uredniških opravilih tekom dneva.

Obtoženi Snajdhofer na predsednikovo vprašanje izjavi, da se ne ve več natanko spominjati, kaj je Sirovatka govoril, a spominja se sedaj, da on res ni dejal, naj se razbijajo okna, in da je celo množico nagovarjal, naj ne dela nasilnosti.

Predsednik na to zaslíši policijska uradnika Vaso plem. Baloševića in Sportiča, ki pravita, da je Snajdhofer pri zaslišanju o Sirovatki izjavil tako, kakor je v obtožnici.

Snajdhofer pravi, da Sirovatka onega ni rekel. Pri zaslišanju je bil raztresen in je potrdil, kar se mu je reklo.

Tudi obtoženi Stipolšek pravi, da njegove izjave v predpreiskavi niso bile take, kot so zapisane.

Tudi priča Fink isto pravi. Naposled Fink izjavi, da je v predpreiskavi kot socialni demokrat proti Sirovatki, ki je krščanski socialist, pričal iz strankarske mržnje. Priča Fink ostane pri tem, da je krivo izpovedal, na kar ga da predsednik zapreti.

Zagovor Hinka Sirovatke, da je radi tega rekel, naj množica samo napisne deske snema, da bi jo odvrnil od drugih opustošenj, potrdi priča Crnković, ki pravi, da je Sirovatka to še le dejal, ko je videl, da hoče množica na vsak način opustošiti trgovino.

Razprava proti obtožencem se je nadaljevala pozno v večer, danes v četrtek popoldne je bila izrečena sodba. O razsodbi smo dobili naslednjo brzojavko:

Zagreb, 9. oktobra. Hinko Sirovatka je obsojen na šest mesecev zapora.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Velika premogarska stavka v Ameriki. Stavka premogarjev zavzema po poročilih iz Novega Jorka toliko razsežnost, da bo morala vlada pomnoževati vo-

jaške sile. Stavkujoči napadajo železn. vlake s kamenjem, razdirajo progo ter odganjajo ljudi od dela. V Washingtonu se vrše neprestano ministerske konference. — Zadnji ekspresni vlak je odpeljal včeraj na progi Berlin-Budimpešta-Carigrad. Uveden je bil ta vlak pred dvema letoma, a ni imel prometa, zato so ga odpravili. — Grozen čin blaznega. Bazni mizar Mikulec v Kisz Szent Petru na Ogrskem je včeraj na ulici streljal s samokresom na vsakogar, ki je nanj naletel. Usmrtil je trgovca Kleina, dva kmeta pa smrtno nevarno ranil. Z velikim trudom so ga ukrotili. — Spomenik Garibaldiju božajo postaviti v Parizu. — Skladišče za smodnik se je razletelo v Panicagli blizu Specije. Pet oseb je ubit, dve ranjeni. — Železniški most zažgal so neznani zločinci blizu Tiflisa. Na delavce, ki so prišli gasit, so streljali, potem pa pobegili. Ogenj so pogasili. Na mestu so našli nekaj posod petroleja. — 28 oseb zbolelo radi užitja slabega mesa je v Melniku. Devet izmed njih jih je dosedaj že umrlo. — Zaročje — smrt. V Carskem selu je ruski car te dni na poti do nekega paviljona poklical na vrtu starega vrtnarja, naj mu odtrga rožo, da jo ponese carici. Vrtnar je hitel proti carju z rožo v roki. Nakrat počil strel in vrtnar se zgrudi — mrtev. Od vseh strani prihite redarji. Načelnik redarjev stopi pred carja ter izjavi, da je moral streljati, ker je odredba, da se vsako redarstvu nepoznano osebo, ki se na 10 korakov približa carju, ustrelji. S solzami v očeh je odšel car. — Aretirali so hotelirja Wolfa v Judendorfu. Svoj čas je imel v najem »Industriehalle« v Gradcu. Da si zboljša gmotni položaj, je umrlemu zasebniku Siegmundu ukradel 50.000 kron.

Perijski šah — pesnik. Sedanji šah rad pesnikuje. Ko je nastopil vlado, skušal je objaviti plodove svojega pesniškega duha. Predno se je to zgodilo, hotel se je prepričati, kako drugi o njem sodijo. Pokliče prvega pesnika, čita mu svoje pesmi in praša: »Ali ti je to všeč?« »Skoda črnila za to delo!« odgovori pesnik. »Odpeljite tega moža v oslovski hlev!« zaupil je razdraženi šah. Čez nekaj časa se potolaži in ga zopet pokliče iz hleva nazaj in mu zopet bere svoje pesmi. Pesnik se pomika proti vratom. »Kam pa greš?«, vpraša šah. »Med osle«, odgovori pesnik. Kralj se je sam zasmejal in o čega časa je živel s tem pesnikom v posebnem prijateljstvu!

Društva.

(Russkij Kružok). Redni občni zbor se bode vršil v petek, dne 10. t. m. v mali dvorani »Mestnega doma« z nastopnim vspeoredom: 1. pozdrav predsednika; 2. poročilo tajnika, blagajnika, knjižničarja in revizorjev; 3. volitev novega odbora; 4. služajnosti. Začetek ob 8. uri zvečer. Ker se bodo na ehodu razpravljale važne društvene zadeve, zlasti glede delovanja v bodočem letu, vabi odbor vse društvenike, da se občnega zbora udeležijo čim številneje, in tam izrazijo svoje mnenje o predlogih, ki jih namerava staviti odbor. Nadaljevalni kurs ruskega jezika se začne v ponedeljek, dne 13. t. m. in se bode vršil v istem lokalni in ob istem času kakor lansko leto, t. j. ob ponedeljkih in četrkih, odnosno petkih ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«. Lanaki udeležniki naj pridejo polnoštevilno ter naj prinese seboj Blossfelda. Za začetnike se otvori poseben kurs v 2. semestru. Konverzacija in čitanje izbranih del ruke književnosti bode vsako sredo. Ta kurz je namenjen za tiste, ki so se udeleževali pouka v »Kružku« že prejšnja leta, dobrodošli so pa tudi tisti, ki so se drugod ali pa sami učili ruščine in slovnicu predelali toliko, da bodo mogli s pridom čitati ruske pisatelje ter se vaditi v konverzaciji. Vse natančnejše se določi pri prvi uri, t. j. v sredo dne 15. t. m.

Odbor.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je imela svojo 140. vodstveno sejo dne 25. sept. 1902 v družbinih prostorih »Narodnega doma«. Navzoči: Tomo Zupan (prvomestnik), Martin Petelin (blagajnik), Luka Svetec (podpredsednik), dr. Ivan Svetina, Ivan Šubic in Dragotin Zagor. V smislu § 18 družbinih pravil se je kot svetovalec udeležil seje dr. Francišek Stor. Prvomestnik Tomo Zupan je sejo otvoril ob 3. uri popoldne z običajnim pozdravom. Blagajnik je izkazal dohodkov 27.379-53 K. stroškov 24.061-21 K; torej prebitka 3318-32 K za dobo od 1. jan. do 25. sept. t. l. Ko so se rešile došle vloge in sprejeli razni nasveti o družbinih šolskih zavodih, zaključil je prvomestnik sejo ob pol 6. uri popoldne.

Darovi.

Poslani našemu uredništvu.

Za pogorelee v Martinjaku: Fr. Hönigmann, župnik v Kropi, zbirko 18 K. — Zupni urad v Javorju pod Ljubljano 5 kron.

Bog plačaj!

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 9. okt. Listi poročajo iz Belgrada: V mestu se govori o škandalu na kraljevem dvoru. Ker kralj ni dobil radi denarne zadrege državne blagajne izplačane civilne liste, zahteval je od kraljice, naj mu posodi nekaj denarja, katerega si je prihranila. Kraljica se je uprla, na kar sta se kralj in kraljica dejanski spoprijela. Ministri so ju morali ločiti. Kraljica je hotela odpotovati, a ministrom se je posrečilo, jo pregovoriti.

Dunaj, 9. okt. Predsedstvo državne zbornice razpošilja že dnevni red prve seje drž. zbornice dne 16. oktobra. Na dnevnem redu je načrt tiskovnega zakona, poročilo o reviziji pridobitnih in gospodarskih zadrug in poročilo legitimacijskega odseka o nekaterih volitvah.

Dunaj, 9. okt. Ministerski predsednik je poslal na razne stranke povabila, da določijo svoje zastopnike pri dogovorih o ureditvi rednega poslovanja drž. zbornice. Posvetovanje bo ločeno po posameznih frakcijah. V prvi vrsti se gre za češko-nemško vprašanje.

Dunaj, 9. oktobra. „Wiener Ztg.“ priobčuje cesarski patent, s katerim se sklicuje državni zbor na dan 16. oktobra.

Budimpešta, 9. okt. Stališče poljedelskega ministra Daranyja je omajano, ker je baje preveč prijazen agrarcem. Nasledoval mu bo neki grof Stefan Tisza.

Budimpešta, 9. oktobra. V zbornici se je primeril zopet velikanski škandal.

Pariz, 9. oktobra. L. 1900 sezi-dana umetniška palača kaže v temeljnem zidovju take napake, da se boje, da se ne podere.

Umrli so:

6. oktobra. Ljudmila Gasparič, zasebnica, 78 let, Franca Jožefa cesta 3, srčna vodenica in ostarelost.
7. oktobra. Anton Teran, zasebnik, 83 let, Bleiweisova cesta 10, kap.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 506-2 m, srednji sračni tlak 736-0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrar	Nebo	Padačina v 24 urah v mm.
8. 9. zveč.	736-0	9-8	brezv.	jasno		
9. 7. zjutr.	736-7	4-8	sl. jvzh.	megla		0-0
9. 2. popol.	736-0	15-7	sr. jvzh.	oblačno		

Srednja večerajšnja temperatura 11-5°, normale 11-7°.

Dunajska borza

dne 9. oktobra.

Skupni državni dolg v notah	100-85
Skupni državni dolg v srebru	100-70
Avstrijska zlatna renta 4%	120-55
Avstrijska krona renta 4%	100-05
Ogerska zlatna renta 4%	120-25
Ogerska krona renta 4%	97-80
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	15-91
Kreditne delnice, 160 gld.	683-50
London vista	239-40
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	116-97 1/2
20 mark	23-40
20 frankov (napoleonov)	19-05 1/2
Italijanski bankovci	95-05
Č. kr. cekini	11-30

Zitne cene

dne 8. oktobra 1902.

(Termin.)

Na dunajski borzi:

Za 50 kilogramov.

Pšenica za jesen	7-38	do 7-39
„ „ spomlad	7-49	» 7-49
Rž za jesen	6-71	» 6-72
„ „ spomlad	6-78	» 6-79
Koruzna za sept.-oktober	6-30	» 6-31
Oves za jesen	6-30	» 6-31
„ „ spomlad	6-44	» 6-46

Na budimpeštanski borzi:

Pšenica za oktober	7-19	7-20
Pšenica za april	7-30	7-31
Rž za oktober	6-40	6-41
Rž za april	6-48	6-49
Oves za oktober	5-85	5-86
„ „ april	6-10	6-11
Koruzna za maj (1903)	5-60	5-61

(Efektiv.)

Dunajski trg.

Pšenica banaska	7-55	7-90
„ „ južne tel.	7-35	7-75
Rž	6-60	6-80
Jecmen	5-80	7-75
„ „ ob Tisi	5-75	7-75
Koruzna ogerska	6-85	6-40
Cinkvant	6-60	6-75
Oves srednji	6-35	6-55
Fišol	7-75	11-60

Izdajatelj: Dr. Evgen Lampe.

Zahvala. 1157 1-1

Za mnogobrojne dokaze srčnega sožalja ob smrti ljubljene strice in svaka, gospoda

Josipa Zupančič-a

c. kr. davkarja v pok. in imejitelja zlatega zaslužnega križca s krono.

izrekajo vsem sorodnikom in prijateljem, darovalcem prelepih vencev, g. Pavčiču in pevcem za njih ganljivo petje in vsem onim, ki so blagega ranjkega spremili do groba, posebno c. kr. uradno in tukajšnjemu gasilnemu društvu najtoplejšo zahvalo

žalujoči ostali.

Velike Lašče, dne 6. oktobra 1902.

Grozdje na prodaj.

V Plešivici nad Jasnikom na Hrvaškem je grozdje zdravo in dobro, ker ni bilo ne »oidij« niti »peronospore«.

Stjepan Mrakužić, župnik, ima v Plešivici 150 hl grozdja na prodaj. Podaja samo na debelo najmanj 20 hektolitrov. Kdor kupi vseh 150 hektolitrov, d. bi popust. Trgalo se bo 15. oktobra. 1159 1-1
Naslov: Ruda pri Samoboru.

Vinotoč Jeglič

Pred škofijo št. 1

novi vinski mošt

proseški liter 40 kr.

dalmatinski „ 36 „ 1158 3-2

Družinska pratika

za leto 1903

Naročila na Družinsko pratiko sprejemajo in točno razpošiljajo turške:

A. Auer-Horenčan, J. Hordik, M. Mičman in V. Petričič, vsi v Ljubljani.

Čopice za slikarje, pleskarje, zidarje in za domačo porabo ima v veliki izbi v zalogi trdka BRATA EBERL v Ljubljani, Františkankulice. 524 16 11-5
Vnanja naročila proti povzetju.

Dve lepi sobi

s kabinetom, kuhinjo, shrambo in kuhinjo za pranje je s

1. novembrom oddati.

Več se poizve na Dunajski cesti št. 60. 1162 4-1

Na prodaj sta

2 križeva pota

jeden 95 cm visok velja gld. 65.—
drugi 150 „ „ „ 250.—

pri 1073 12-4

FR. TOMAN-a,

podobarju in pozlitarju v Ljubljani, Valvazorjev trg št. 1.

Odgovorni urednik: Ivan Rakovec.

Krasen slovenski skladni koledar

za trgovine, obrte, urade, pisarne, šole in posamnike

izide začetkom novembra v moderni in elegantni obliki v založništvu trdke

IVANA BONAČA v Ljubljani.

Cena je vzlic okusni izdelavi zelo nizka, samo 70 vin, s pošto 20 vin. več.

Prekupci dobijo velik rabat in se na zahtevo pošlje centk.

Trgovci porabijo istega lahko kot lepo noveletno darilo in se brezplačno vtisne njih firma.

Da ne bode, ako koledar kmalu poide, prepozno, prosim gospode naročnike, da se čim preje oglašajo, ker se bo pri razpošiljavi na take v prvi vrsti oziralo.

Novo urejena prva hrvaška tovarna za šaluzije, rolete, lesene in železne zastore na valjoli in kartonaže

G. Skrbie

Illica 40 ZAGREB Illica 40

priporoča svoje na glasu solidne, točne in cene 118 12-9

domače proizvode, odlikovane z največjim odlikovanjem.

Moderni stroji! Brez konkurence!

Ceniki zastoj in franko. * * * Poprave točno in po ceni.

Največji in najstarejši slovanski zavod za pridobivanje vode na Avstrijskem.

Ant. Kunz, in kr. dvorni zalagatelj v Hrančicah (Moravsko) izdeluje

vodovode

za mesta, vasi, prista-ve, zavode, gradove, toplice, bolnišnice itd.

Kdor potuje v Gorlco, priporoča se mu nova, kavarna Central na Travniku tik cerkve svetega Ignacija. Lastnik FILIP PEČENKO, prej hotelier v Pulju. Na razpolago je nad 100 časnikov, kava in likerji najboljši, postrežba točna, čistoba izgledna, oprema po najnovejših zahtevah, cene kakor v drugih kavarnah. 1158

Ta trdka je izdelala kar more dokazati s pohvalnimi spricvali, vodovode že v 42 mestih, 510. občinah, na mnogih velikih posestvih in industrijskih zavodih.

Samodelni vodotežni stroji. — Najizvrstnejše vodne sesalke za kakoršnokoli daljavo. — Veterini motorji. — Samodelna korita za napajanje živali.

Na željo izdelamo vsakovrstne projekte in proračune po lastnih državno-politnih inženirjih

Ceniki zastoj in franko. 849 (28-23)

Feliks Toman

kamnoseški mojster v Ljubljani, Resljeva cesta št. 30

Največja zaloga izdelanih nagrobnih spomenikov

najbogatejša zbirka črnih 1103 9-5
piramid, obeliskov in nagrobnih križev od najlepšega švedskega granita in labradorja.

Lastni izdelek Najnižja cena

Priporočano natančnejše izdelovanje cerkvene umetnih in monumentalnih kamnoseških proizvodov.

Plošče za pohištvo od raznega marmorja. Stavbena dela vsake vrste.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.